

ՅԱԿՈԲԱՅ ԹՕԽԱԹԵՑԻՈՅ

ԱՍԱՑԵԱԼ

ՏԱՂ ՎԱՍՆ ԿԵՆԱՅ ՄԱՐԴԿԱՆ

Աստուած ըստեղծեաց ըզմարդն ի հողէն ,
Օրհնելով օրհնեաց զաճումըն նոցին .

Աճեալ բազմացան եւ զերկիր լըցին .
Տեւէ եւ մընայ՝ մինչ յօրըն վերջին :

Բայց դուք լուարուք զբան մարգարէին
Դաւթի՝ ւ Եսայեայ եւ նախնեաց նոցին .
Զաւուրըս մարդոյ՝ որպէս խոտ ասին ,
Ի հընչել հողմոյն այլ ոչ երեւին :

Գարընան ծաղկի նըման կու ծաղկին .
Որպէս շուշանի պայծառ տես ունին .
Թանասուն ւութսուն ամբ նոցա թըւին ,
Ցաւօք ի հարիւրն հազիւ թէ հասնին :

Դուք ինձ լուարուք , եղբարք , զինչ ասեմ ,
Ծընընդոց մերոց զըսկիզբըն պատմեմ .
Մասունք մեր հոգւոց՝ երեք բաժին են ,
Եւ նիւթըն մարմնոյ ի չորս տարերց են :

Երբ յորովայնի մանուկն ընծայի .
Ինն ամիս է չափն որ ծընանիցի ,
Հինգ օր աւելի անդրանկին լինի .
Եւ մարդ կատարեալ յերկիր անկանի .

Զոր իսկի բընաւ չիգիտէ բան մի .
Այլ լալոտ աչօք ի կարգ մըտանի :
Տարի մի բոլոր կաթնակեր լինի ,
Եւ յետ այնորիկ ի ստեանց հատանի :

Եթէ ի յերրորդ տարին հասանի ,
Քանի մի բանիկ զըրոյց ուսանի .
Քաղցրանայ լինի նըման չաքարի .
Եւ սիրտք ծընօղացըն ուրախ լինի :

Ընդ ժամանեւոյ ի յեւթըն տարին ,
Մըտանեն ի լուծ ուսման եւ գըրին ,

Նա եւ այլ որիչ պէսպէս արուեստին՝
ի պէտքս մարմնոյ կան եւ ըզբաղին :

Թէ գան հասանեն ի տասըն տարին ,
Լինին որպէս վարդ ի մէջ կոկոնին .
Հոտ անուշ բուրեն իւրեանց ծընօղին ,
Օր 'ստ օրէ պայծառանան 'ւյառաջին :

Ժամանեալ ի տասն եւ յերկուս հասանին ,
Ցանկութիւն մարմնոյ ի սիրտն անկանին .
ի տասն եւ հընգին միտքըն պըղտորին՝
Յամուսնանալոյ չափըն հասանին :

ի քըսան տարին բարբըն զօրանան .
Նըման գաղանի ի յորս կու գընան .
Ջերկիւղն Աստուծոյ նոքա մոռանան՝
Եւ ի մարդկանէ ամօթ չունենան :

Լեալ երեսնամեայ՝ կատարեալ մարդ են՝
Չհասակն Ագամայ ի յանձին բերեն .
ի Թագաւորել եւ յիշխել կարեն՝
Եւ այլ զանազան բանից հասու են :

Խորհուրդ մ'այլ ասեմ ըզթիւ քառասնից ,
Սիրտք նոցա տրտմին յոչինչ տաղանդից .
ի զուր խըռովին գանձեն ի նիւթից
Ոչ գիտեն թէ ում մընայ վայելից :

Ծանրանան մեղօք ի յայսմ աշխարհիս ,
Թըմրին ըզբաղմամբըն աստընվորիս .
Ագահեալ գրկեն զանցաւոր բարիս ,
կարծեն սեպհական մընալ ի յայս տիս :

կարգաւ հասանեն ի յամըս յիսնից .
Նըմանեալ լինին ծառոց պըտղալից .
Որդովք եւ Թոռամբք կան ուրախալից՝
Առաջի նոցա խաղան խնդալից :

Հայրական գըթով են երախտաւոր ,
Եւ լինին նոցա որպէս Թագաւոր .
Քանզի այժմ եղեն տանուտէր բոլոր՝
Բազմեալ են ի տան իբր իշխանաւոր :

Ձիր բարեօք Տեառն վաթսուճն ելանեն ,
Խառն ալեօք եւ ծեր զինքեանք տեսանեն .
Յամէն հասակէ պատիւ ընդունեն ,
Թագաւորք ու իշխանք զնոսա մեծարեն :

Ղօղեալ յերկիւղէ մահուն՝ սարսափեն
թէ ի թանասուն յամբն հասանեն՝

Ի յաշնանային հողմոյն նմանեն ,
Յաւք եւ հեծութիւնք եւ վէրք յաւելեն :

Ճողոպրել ջանան՝ սակայն ոչ կարեն .
Ձի դարբն ըզնոսա բըռնութեամբ ձգեն ,
Ի գաւազանի վերայ դողդոջեն ,
Յանկան մանկութեան՝ եւ ոչ հասանեն .

Մըտաց անկանին եւ խելաց թափին ,
Ձինչ որ գործեցին՝ զայն ի միտ չունին .
Անցեալ ժամանակ երազ կու թըւին ,
Բիւր բանից յիշեն հազիւ ըզմին մին :

Յորժամ ի ութսուն տարին ժամանեն ,
Կեանք նոցա հարամ , ինքեանք վկայեն ,
Յաւքըն ծանրանան եւ զնոսա նեղեն ,
Որ եւ իսկ բըժիշկք օգնել ոչ կարեն :

Նեղին եւ տըրտմին յամէն կողմանէ ,
Ձի ամէն օդուածք նոցա խախտեալ է .

Որ ալեւորեալ եւ երկու տակ է ,
Եւ բոլոր անձամբն յուժոյ թափեալ է .

Շիւարեալ անձամբ հանգիստ նա չունի ,
Ոչ ի տըւընջեան , ոչ ի գիշերի .

Նընջել ոչ կարէ՝ յաչքըն քուն չընկնի ,
Ոչ ելնել շըրջիլ՝ զի կարիք չունի :

Ոչ ձեռքն ի գործի՝ ոչ ոտքն ի քայլի ,
Բերանն անհամեալ զի ակուայ չունի .

Նա՛ եւ վայելուչ ըզգեստ չազանի՝
Եւ թէ ազանի՝ նա՛ ծիծաղ լինի :

Չորիւք տարերօք չորս եղանակին ,
Պակասեալ զընաց աւուրքըն նոցին .

Ոչ մէծլիս նըստին , ոչ ի մարդ խառնին ,
Ոչ խաղան խընդան եւ ոչ ծիծաղին :

Պէտք մարմնոյն անցեալ՝ անպիտան լինին .
Եթէ ինընսուն տարին հասանին՝

Ի դուռն մահու արդէն անկանին ,
Իբր ըզկիսայրեաց կոճղ անկեալ դընին :

Ջերմութիւնք մարմնոյն իսպառ պակասին ,
Միտքըն ցընորին եւ ընտալ խօսին :

Աչերն ի տեսից լուսոյ նուազին ,

Եւ լուր ականջացըն ի բաց բառնին :

Ուրնդունքըն խըցեալ ըզհոտ չիմանան ,

Զգայարանք ամէն անըզգայ դառնան .

Տանջին ականայւ լոչ հաճոյանան ,

Վասն որոյ ի մահըն յօժարանան :

Սարսափիմ ասել թէ զինչ տի լինան՝

Եթէ հասանեն հարիւրն ի լրման .

Զորացեալ ծառի տերեւի նրման

Անկանին մահուամբ եւ ի հող դառնան :

Վայելուչ պատկերքըն անշըքացան՝

Գեղեցիկ շինուածք մարմնոյն քակտեցան ,

Ելեալ յաշխարհէ մըտան գերեզման՝

Այլ ոչ երեւին՝ զի անյայտացան :

Տարակոյս մ'ալ կայ , եղբարք , յետ մահուան ,

Եթէ անպատրաստ ի մէնջ գընան ,

Պահեալ է նոցա անհղ դատաստան՝

Յորժամ որ Գրիստոս նըստի ի յատեան :

Բաբուն երկնաւոր Գրիստոս թագաւոր ,

Աղաչեմ արա դու զիս զօրաւոր ,

Դառնալ ի մեղաց սըրտիւրս բոլոր

Թէ երբ գայցեմ ատեան չլինիմ գլուխ ի կոր :

Յրուեա զչար խորհուրդս որ է դիւական ,

Եւ արա զհոգիս քեզ ասպընճական ,

Թէպէտ անպիտան եմ ես 'ւ անարժան

Բայց դու գըթած ես առ ամենեւեան :

Իիւթական մարմինք մեր նոր նորոգին ,

Յորժամ գայցէ Տէր փառօք հայրենին ,

Յընժան դապ սըրբոցն եւ ուրախ լինին ,

Կամարարք չարին ի հուրըն մատնին :

Փառք տամք Աստուծոյ մեք ամենեւեան ,

Օրհնեալ է անունն անբաւ յաւիտեան ,

Արար զմեր նախնին պատկերին նրման

Դարձեալ նորոգեաց եւս պայծառ քան զայն :

Քեզ Յակոբ երէց , ո՛վ ետ հրաման ,

Որ շաղկրատես բանըս ի յատեան :

Ըզձեզ , աղաչեմ , եղբարք ամենայն ,

Մի խընայէք ինձ ասել զչայր մեղան :